

Ptačí chřipka - informace pro veřejnost

Vysocepatogenní ptačí chřipka subtypu H5N8 se šíří Evropou. Nákaza je potvrzována u nalezených uhynulých volně žijících ptáků a také v chovech drůbeže. V ČR zatím žádný případ výskytu nebyl potvrzen ani u volně žijících ptáků ani v chovech drůbeže. Přesto je potřeba věnovat zvýšenou pozornost dodržování zásad biologické bezpečnosti a preventivních opatření v chovech drůbeže.

Co je chřipka ptáků?

Influenza drůbeže, známá také jako ptačí chřipka je virové onemocnění postihující ptáky. Postihuje jak volně žijící ptáky, tak drůbež jako slepice, krůty, kachny a husy. Postižená zvířata mají dýchací potíže, trpí ztrátou chuti a masivně hynou v průběhu 1 – 2 dnů.

Inkubační doba je časový úsek mezi kontaktem s původcem nákazy a vzplanutím klinických příznaků. V případě influenzy je to pouze několik dní. První příznaky se obvykle objeví do jednoho týdne.

Způsob přenosu ptačí chřipky

K přenosu dochází především trusem nemocných ptáků.

Úhyn ptáka na ptačí chřipku lze potvrdit pouze v laboratoři.

Lidé se mohou infikovat pouze kontaktem s infikovanými ptáky nebo jejich exkrekty (výkaly, peří, uhynulá zvířata apod.).

Nelze vyloučit přenos ptačí chřipky z nemocných ptáků na drobné savce (kočky, psi apod.).

Dosud nebyl zaznamenán případ přenosu ptačí chřipky z volně žijících ptáků na člověka.

Dosud nebyl prokázán přenos nákazy z člověka na člověka.

Příznaky ptačí chřipky

Infikovaná zvířata jsou otupělá a mají načepýřené peří, jsou netečná, odmítají se pohybovat, mají dýchací potíže, jsou apatická (obr. 1). Příjem krmiva je výrazně snížen nebo se objeví úplné nechutenství. Rovněž snáška se výrazně snižuje nebo se úplně zastaví. Vejce jsou deformovaná a mají tenkou skořápku. Některá zvířata vykazují příznaky nachlazení (výtok z nosu, kýčání). Během jednoho až dvou dnů dochází k vysokému úhynu. Zjišťovány jsou krváceniny a nekrotické změny na hřebínku a lalůčkách (obr. 2), edém hlavy (obr. 3). Mohou se objevit otoky a krváceniny na končetinách (obr. 4).

obr. 1

obr. 2

obr. 3

obr. 4

V případě podezření na výše uvedené příznaky u ptáků informujte ihned o události soukromého veterinárního lékaře nebo místně příslušnou krajskou veterinární správu. Řiďte se přesně podle jejich instrukcí. Nedovolte vstup cizím osobám do postiženého místa.

Obecné zásady ochrany člověka před nákazou

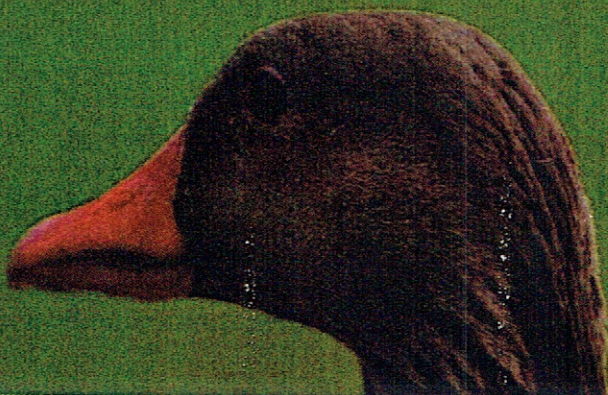
Při dodržení základních ochranných pravidel je pravděpodobnost nakažení minimální. Je třeba:

- chránit se kontaktu s podezřelými zvířaty, uhynulými ptáky, nedotýkat se ptačích výkalů,
- poučit děti, aby se nedotýkaly nalezených nemocných nebo mrtvých ptáků a nehrály si s drůbeží,
- nezpracovávat nemocnou drůbež,
- dbát o osobní hygienu (umývání rukou, přezouvání, převlékání po kontaktu s drůbeží),
- informovat o nález většího počtu uhynulých ptáků veterinární správu,
- ochrana domácích miláčků - psů, koček apod. – zabránit jim v kontaktu s uhynulými nebo nemocnými ptáky
- při zahraničních cestách do rizikových oblastí postižených ptačí chřipkou, se vyhýbat trhům s drůbeží, nekonzumovat zde jídla na ulici. Dbát dalších doporučení vydaných Evropským centrem pro kontrolu a prevenci nemocí a Ministerstvem zdravotnictví, která jsou zveřejněna na www.mzcr.cz

Zásady pro drobnochovatele drůbeže

V tomto období výrazně doporučujeme chovatelům drůbeže, která má přístup do venkovních výběhů, tam kde je to technicky a provozně možné, umístění zvířat uvnitř budovy.

- ideální je drůbež chovat v uzavřených objektech a chránit ji před kontaktem s volně žijícím ptactvem,
- slepice, kohouty a krůty nedržet společně s vodní drůbeží,
- v chovech, kde není možno zajistit chov v uzavřeném objektu, přijmout opatření, která v nejvyšší možné míře zabrání kontaktu s volně žijícími ptáky,
- krmivo a vodu umístit uvnitř budovy, v krajním případě pod přístřeškem,
- pokud možno zamezit pobytu na vodních plochách, kde jsou i volně žijící vodní ptáci,
- pokud možno nenapájet neošetřenou vodou z povrchových vodních nádrží, ke kterým mají přístup volně žijící ptáci
- venkovní vodní nádrže dle možností chránit před volně žijícími ptáky (sítě, ploty, zábrany),
- pokud je to možné a vhodné využít plašičů, např. siluetu nebo maketu dravce,
- zamezit znečištění krmiva a vody trusem volně žijících ptáků,
- oznámit zvýšený úhyn, onemocnění nebo změnu chování ptáků veterináři,
- nekrmit zvířata masem uhynulých ptáků.

KVS SVS pro Královéhradecký kraj

Karešová Blanka MVDr.	KVSH	495 279 062	602 483 537	b.karesova.kvsh@svscr.cz
Lišková Kateřina MVDr.	KVSH	495 279 063	602 504 873	k.liskova.kvsh@svscr.cz
Kolovratníková Alena MVDr.	HK	495 279 055	724 066 311	a.kolovratnikova.kvsh@svscr.cz
Knap Václav MVDr.	JC	493 523 925	606 848 968	v.knap.kvsh@svscr.cz
Štěpánková Jaroslava MVDr.	NA	491 428 748	723 829 273	j.stepankova.kvsh@svscr.cz
Pergler Vladimír, veterinární lékař	RK	494 534 492	724 500 873	v.pergler.kvsh@svscr.cz
Merta Jiří MVDr.	TU	499 816 108	602 420 909	j.merta.kvsh@svscr.cz

**Státní
veterinární
správa**

Krajský úřad Královéhradeckého kraje		Č. dop.
odbor I. mana (1)		
3327		
3407 1 2017		
Dat.	09 -01- 2017	Zprac.
Č.		Upr. zn.

**Krajská veterinární správa
Státní veterinární správa
pro Královéhradecký kraj**

Jana Černého 370/40, Hradec Králové, 503 41
T: +420 495 279 059, F: +420 495 279 059
Elektronická adresa podatelny: epodatelna.kvsh@svscr.cz
ID datové schránky: 85q8cb6

Č. j.: SVS/2017/003666-H
Vyřizuje: MVDr. Blanka Karešová
Telefon: +420 495 279 062

Krajský úřad Královéhradeckého kraje
JUDr. Jaroslav **Jonák**
Pivovarské náměstí 1245
500 03 Hradec Králové
Určeno všem obecním a městským úřadům

V Hradci Králové dne 06.01.2017

AVIÁRNÍ INFLUENZA

Aviární influenza drůbeže je nebezpečná nákaza kura domácího, krůt, vodní drůbeže, holubů, pernaté zvěře, exotických ptáků a volně žijícího ptactva, vyvolané virem influenzy A. Ztráty jsou vysoké, dosahují až 100%. Virus se šíří kontaktem s ostatními ptáky, vzduchem, kontaminovanými dopravními prostředky, technikou, náradím, krmivem a znečištěnou obuví a oděvem. Inkubační doba je 3 až 7 dní. Nákaza se projevuje nechutenstvím, celkovou skleslostí, náhlým poklesem snášky, dýchacími potížemi, otoky hlavy, vodnatými průjmy, výtoky z očí. Při pitvě se zjišťují krváceniny na orgánech, fibrinózní nálepy na orgánech dutiny tělní, záněty střev a záněty horních cest dýchacích. Vakcinace proti nákaze se neprovádí. Postižené hejno drůbeže se likviduje.

Existuje možnost přenosu viru tažnými a migrujícími volně žijícími ptáky. Druhá možnost zavlečení nákazy jsou ilegální dovozy ptáků z postižených oblastí, ale i možný přenos lidmi při turistických cestách.

S ohledem na nepříznivou nákazovou situaci si Vás dovoluujeme upozornit na potřebu věnovat zvýšenou pozornost dodržování zásad biologické bezpečnosti a prevence v chovech a průběžného sledování zdravotního stavu drůbeže.

Doporučujeme chovatelům drůbeže přijmout opatření, která by minimalizovala nebezpečí přenosu nákazy a to, chovat drůbeže ve volném výběhu za předpokladu, že krmivo a voda se drůbeži podává uvnitř pod přístřeškem, který dostatečně odradí volně žijící ptáky a zabrání styku volně žijících ptáků s krmivem nebo vodou určenou pro drůbež.

Chovatelé musí v souladu s § 2 a § 3 vyhlášky MZe č. 342/2012 Sb. o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností, v platném znění, zajistit ochranu svých chovů před zavlečením vysoce patogenní aviární influenzy, zejména zamezení vniknutí volně žijícího ptactva do hal zasíťováním oken a větracích otvorů a zároveň vést řádnou evidenci o chovu drůbeže, úhynech, přesunech a veterinárních zákrocích.

Prevence spočívá zejména:

1. V ochraně chovů **před zavlečením nákazy volně žijícími ptáky** (zasíťování oken, větracích otvorů, zasíťování nebo úplné omezení výběhů).
2. Důležité je, aby **voda a krmivo** nebylo kontaminováno trusem volně žijících ptáků a bylo drůbeži podáváno uvnitř zařízení, hal nebo pod přístřešky mimo dosah volně žijícího ptactva.

3. Další opatření spočívají v **zákazu vstupu** nepovolaných osob do chovů, evidence pohybu osob.
4. Dodržování zoohygienických zásad v chovu, jednorázovém naskladňování a vyskladňování turnusů, aktivace dezinfekčních rohoží před vstupy do jednotlivých hal a vjezdů na farmu. Evidence pohybu vozidel.
5. Dále je důležité vést řádnou **evidenci o chovu drůbeže** (úhyny, přesuny, veterinární zákroky) aby v případě zvýšeného úhynu drůbeže, snížené užitkovosti, nebo jiných příznaků hromadného onemocnění mohla být neprodleně přijata účinná ochranná opatření.
6. Při zjištění výše uvedených příznaků onemocnění (úhyny, snížení užitkovosti...) je nutné **neprodleně** pozvat praktického veterinárního lékaře a **informovat** Krajskou veterinární správu SVS pro Královéhradecký kraj – 720 995 210, případně jednotlivá pracoviště: Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Trutnov. Kontaktní osoby jsou uvedeny v příloze tohoto dopisu.
7. Chovatelé, kteří jako podnikatelé chovají drůbež pro účely podnikání, jsou povinni v souladu s § 3 odst. 2 vyhlášky MZe č. 342/2012 Sb. o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností, v platném znění, hlásit příslušné krajské veterinární správě
 - 1) pokles v příjmu potravy a vody o více než 20%,
 - 2) pokles v produkci vajec o více než 5% po dobu delší než 2 dny,
 - 3) úmrtnost vyšší než 3 % týdně.

V předpisech ES a v národní legislativě týkající se přepravy a obchodování se zvířaty je stanovena **povinnost pro dopravce před a po skončení přepravy** provést vyčištění a dezinfekci dopravního prostředku, vést evidenci o čištění a dezinfekci dopravního prostředku používaného k přepravě zvířat a dále přepravovat zvířata ve vhodných dopravních prostředcích, odpovídajících požadavkům na hygienu.

S ohledem na vzniklou situaci je nutné, aby chovatelé tyto doklady od dopravců vyžadovali k nahlédnutí a zakládali si kopie.

S pozdravem

MVDr. Aleš Hantsch
ředitel
podepsáno elektronicky

Přílohy

1. Kontakty na pracovníky oddělení ochrany zdraví zvířat KVSH
2. Ptačí chřipka – informace pro drobnochovatele